

ZIŅU LAPA

2020. gada marts

Interesēti sadarbībā ar Pleskavas apgabalu Krievijā

Zemgales Uzņēmējdarbības atbalsta centrs identificējis mazliet vairāk nekā divus desmitus vidējā un mazā biznesa uzņēmējus, kuri ieinteresēti sadarboties ar Pleskavas apgabala komersantiem kaimiņzemē Krievijā. Šādu iespēju paver Zemgales Plānošanas reģiona (ZPR) ieviest sākotnējais Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programmas Eiropas kaimiņattiecību instrumenta 2014.-2020. gadam atbalstītais projekts LV-RU-020 “Pleskavas un Zemgales uzņēmējdarbības vides attīstība un veicināšana caur pārrobežu sadarbību” (SMEPRO).

Viena no projekta aktivitātēm paredz Zemgalē un Krievijas Pleskavas apgabalā no komersantu vidus izveidot sadarbības tīklu, kura dalībnieki pārsvarā strādā pārtikas produktu ražošanas un pārstrādes, kokapstrādes, tūrisma un amatniecības jomā. Tādējādi aptuveni 20 komersanti no ZPR un tikpat daudz no Pleskavas apgabala Uzņēmējdarbības atbalsta un garantiju fonda ar projekta atbalstu aicināti papildināt zināšanas par abu valstu likumdošanas un nodokļu bāzi, par pieejamajiem atbalsta mehānismiem, kas vērsti uz eksportspējas palielināšanu, mārketinga aktivitāšu īstenošanu. Tāpat projekts paredz ieinteresēto komersantu dalību vairākās starptautiskās izstādēs – gadatirgos, kā Latvijas tā Krievijas pusē. Martā bija plānots Zemgales uzņēmēju pieredzes apmaiņas brauciens uz Pleskavu, bet aprīlī – Pleskavas uzņēmēju dalība Zemgales Uzņēmēju dienās Jelgavā. Diemžēl globālās pandēmijas raisītās krīzes un tās mazināšanas pasākumu dēļ minētās aktivitātes uz ilgāku laiku nācās atcelt.

No Zemgales pārrobežu sadarbībā visvairāk ieinteresēti ir pārtikas ražošanas un pārstrādes uzņēmumi. Viens no redzamākajiem ir Jelgavas novada SIA “Zekants”, kas gadu no gada progresē inovatīva produkta - grauzdētu cūku pupu ražošanā, piedāvājot aptuveni 12 veidu veselīgas, kraukšķīgas uzkodas “Pupuchi”. Minētais produkts jau atzinīgi novērtēts nacionāla un starptautiska līmeņa izstādēs – gadatirgos, bet nu tiecas uz plašāku Eiropas tirgu iekarošanu. Dobeles novadu vēlas pārstāvēt zemnieku saimniecība “Rūķīšu tēja”,

kas no pašu audzētiem ārstniecības augiem un ogām gatavo aptuveni 70 dažādas tējas, arī sulas, sīrupus un ievārtījumus pēc mājas receptēm, kā arī pieprasītu eksportpreci – kumelīšu ēterisko eļļu. Mazliet līdzīgs uzņēmums - SIA “Best Berry” atrodas kaimiņu – Auces novadā, kas specializējas irbenāju ogu, sēkļu un mizas pārstrādē. Sadarbībā ar Latvijas un Lietuvas zinātniekiem te radīti vairāki unikāli produkti veselībai un skaistumam – irbenāju ogu pulveris un kapsulas, irbeņu sēkļu eļļa, sula, balzams un mizas tinktūra. Savukārt SIA “Mītavas čiekuri” Jelgavas novadā mērķtiecīgi attīsta dažādu uztura bagātinātāju, imunitātei

un augšējo elpceļu veselībai noderīgu priežu čiekuru produktu – sīrupu, ievārījumu un karamelu ražošanu. Tālab uzņēmums ir ieinteresēts gan izejvielu iepirkšanā Krievijā, gan gatavās produkcijas realizēšanā kaimiņzemes tirgū. Arī SIA “Tērvetes veltes” audzē ogulājus, attīsta Latvijas augļu un ogu vīna ražošanu, uzņem viesus, vīna darītavā rīko degustācijas un ekskursijas. Vietējos augļus, ogas un dārzeņus par galvenajām izejvielām uzlūko arī Auces novada saldumu “ABRA” ražotāji – SIA “Positive foods”.

Viesītes novada Elkšņu pagasta SIA “AR-5” aktīvi darbojas gastronomiskā tūrisma jomā, bet viņu, pēc senču tradīcijām gatavotais dzēriens “Cigoriņu kefeja” nu jau ir pārbaudīta vērtība un pieprasīts produkts vietējo bioloģisko ražojumu pārdošanas tīklā, tāpēc ietiekšanās Krievijas tirgū, būtu tikai apsveicama lieta.

Līdzīgi domā Jelgavas uzņēmēja Agita Blūma, kas aizrāvusies ar Franču mīkstā un Camembert siera ražošanu no nepasterizēta, tikko slaukta, nedzesēta govs piena, pievienojot pienskābes baktēriju ieraugu. Šādi gatavots un vairākas nedēļas nogatavināts siers izceļas ar īpašu garšu, aromātu un konsistenci. Tradicionālo lauksaimniecību pārstāv Jelgavas novada piemājas saimniecība “Dzērves” ar vairāk nekā 20 gadu pieredzi aptuveni 40 šķirņu tomātu audzēšanā, sulas, kaltētu tomātu un dažādu veidu pesto ražošanā, kā arī zemnieku saimniecība “Gaidas” ar pieredzi komerciālo augļu dārzu izveidē, ābolu un bumbieru mehanizētā šķirošanā un uzglabāšanā, lauku tūrisma attīstības veicināšanā. Savu ražojumu noieta paplašināšanā ar projekta atbalstu ir ieinteresēti arī Zemgales biškopji, medus un biškopības produktu ražotāji, kokapstrādes un amatniecības pārstāvji, bet pašreizējā globālā ekonomiskā krīze visu labo nodomu īstenošanu ir nobremzējusi, arī mūsu projekta ieviešanu. Taču reiz tas beigsies un minētā projekta īstenošana, ar vai bez pagarinājuma, ilgs vēl vismaz vienu gadu.

Jauns impulss sadarbībai ar Pleskavas apgabalu Krievijā

Lai sniegtu papildu zināšanas par biznesa vidi Latvijas kaimiņzemes Krievijas Pleskavas apgabalā ar vairāk nekā 600 000 iedzīvotāju, Zemgales Plānošanas reģions (ZPR) bija noorganizējis mācību semināru pilsētu un lauku vidējā un mazā biznesa pārstāvjiem, kuri ieinteresēti attīstīt sadarbību ar līdzvērtīgiem partneriem tuvējās ārzemēs un paplašināt savu ražojumu noieta tirgu.

Mācības notika ar Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programmas Eiropas kaimiņattiecību instrumenta 2014.-2020. gadam projekta LV-RU-020 “Pleskavas un Zemgales uzņēmējdarbības vides attīstība un veicināšana caur pārrobežu sadarbību” (SMEPRO) atbalstu. Projekta ieviešanas sākumposmā Latvijas pusē līdzīgas mācības jau notikušas uzņēmējdarbības speciālistiem, konsultantiem un citiem pakalpojumu sniedzējiem, taču tagad lietišķas informācijas aprites nodrošināšanā iesaistījušies arī paši uzņēmēji. Projekta vadošā partnera – ZPR speciālisti klātesošos vispirms iepazīstināja ar pašu projektu, tā ieviešanā plānotajām aktivitātēm un sasniedzamajiem rezultātiem, ar Zemgales Uzņēmējdarbības centra sniegto pakalpojumu

grozu un uzņēmējdarbībā sakņotu sadarbību ar pašvaldībām, skolu jaunatni un profesionālajām organizācijām. Savukārt Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) Ārējās ekonomiskās pārstāvniecības Krievijā vadītāja Iveta Strupkāja raksturoja Latvijas ekonomisko sadarbību ar Krieviju, galvenokārt eksporta jomā. Lektore atzina, ka mūsu uzņēmēju ikdienas sadarbība ar kaimiņiem ir gana cieša un konstruktīva, jo Krievzemes patērētāji Latvijas partneriem uzticas, atzinīgi vērtē mūsu biznesa vidi, produkcijas kvalitāti un dizainu, atbilstību ekoloģiskajām un veselības prasībām. Tāpat novērtēta ir mūspuses uzņēmēju prasme saziņā ar Krievijas partneriem lietot krievu valodu. Nevar nepamanīt faktu, ka ārvalstu tūristu vidū, kas apmeklē Rīgu, Jūrmalu, Siguldu un vēl attālākas vietas Latvijā, vislielāko īpatsvaru veido ceļotāji no Krievijas. Turklāt daudzi no viņiem Latviju kā ceļojuma galamērķi izraugās atkārtoti, jo meklē jaunas vietas, jaunus maršrūtus. Tāpēc Zemgales un Pleskavas apgabala sadarbībai kā tūrisma tā citu nozaru attīstībai ir plašas iespējas, jo Krievijas tirgus ir sazarots un apjomīgs.

Mācību turpinājumā LIAA eksperte Jadviga Neimane sniedza priekšzināšanas eksporta uzsākšanā, bet Latvijas attīstības finanšu institūcijas ALTUM pārstāvji vairāk runāja par finansiālu atbalstu uzņēmējiem biznesa uzsākšanā, par iespējamo sadarbību ar komercbankām, par kredīta garantijām un citiem aktuāliem piedāvājumiem. Šopavasār Zemgales uzņēmējiem notiks vēl vienas mācības par svarīgiem robežas šķērsošanas, loģistikas un muitas jautājumiem.

Tūrisms – perspektīva sadarbības joma

Gada sākumā Rīgā notikušajā starptautiskajā tūrisma izstādē – gadatirgū “Balttour 2020” tūrisma nozares uzņēmējiem bija laba iespēja iepazīt gan Zemgales reģiona, gan Pleskavas apgabala pašreizējo piedāvājumu tūrisma jomā, pārliecināties par tā attīstības tendencēm un paplašināšanas iespējām nākotnē. Izstādes hallē, kur koncentrējās ārvalstnieku iekārtotie stendi, plašāk kā citus gadus, sevi prezentēja mūsu pārrobežu sadarbības partneru - Pleskavas apgabala tūrisma pakalpojumu sniedzēji. Informatīvajos izdevumos un klātesošo konsultantu komentāros dominēja Pleskavas Reģionālā eksporta atbalsta centra, vietējā tūrisma operatora “Slavjanskij tur”, kā arī aģentūru “Planeta” un “Kontinet” piedāvātie maršruti pa apgabala centru un tā apkaimi, kā arī pa kaimiņu teritorijām.

Savukārt zemgaliēši izstādes otrajā hallē, kur mājvietu bija raduši galvenokārt pašmāju vietējā tūrisma pārstāvji, kā sezonas galveno aktualitāti prezentēja vairākus starptautiskus Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības projektos izstrādātus maršrūtus. Plašākais no tiem ir starptautiskais kultūras tūrisma maršruts “Baltu ceļš”, kas iedalīts trīs tematiskos – kuršu, zemgaļu un sēļu – lokos ceļotājiem ļauj izzināt un iemīlēt baltu trīs maztautu bagāto kultūrvēsturi. Otrs jaunums ir Zemgales un Ziemeļlietuvas nupat kā kopīgi izstrādātie trīs tūrisma maršruti ar vienotu nosaukumu - “Aizraujošs ceļojums piļu un muižu parkos četros gadalaikos”.

Minētajā 27. starptautiskajā tūrisma izstādē – gadatirgū “Balttour 2020” bija pārstāvēti 34 valstu aptuveni 850 tūrisma uzņēmumi. Izstādi apmeklēja 28 364 interese, tostarp 5,7 tūkstoši nozares profesionāļi.